

TLAČOVÁ SPRÁVA

Samosprávam chýbajú zariadenia na spracovanie bioodpadu. Na ich vybudovanie im môže prispieť štát

Kompostovanie je technologický proces, pri ktorom sú nevyhnutné odborné znalosti a správne dodržiavanie stanovených postupov. Aby však celý proces správne fungoval a na konci spracovania biologicky rozložiteľného odpadu vznikol mikrobiálne kvalitný kompost, musí byť kompostáreň správne navrhnutá a efektívnej prevádzkovaná. Zariadení, ktoré takto dokážu pracovať, **je však na Slovensku stále málo**. A aj tie, ktoré existujú, často nevyrábajú kompost vhodný na poľnohospodárske využitie. Problémom je práve to, že kompostárne nemajú vhodne nastavené procesy a bioodpad sa v nich kompostuje nesprávne. Mestá alebo združenia obcí však majú aktuálne možnosť vybudovať alebo rozšíriť svoju kompostáreň aj s využitím štátnej podpory.

Odkiaľ vziať peniaze

Vybudovanie priemyselnej kompostárne si vyžaduje dobrý **investičný plán**. Preto je dôležité projekt odborne pripraviť. Dôležitou súčasťou projektu výstavby nového alebo modernizácie existujúceho zariadenia je **zabezpečenie financovania**, ktoré si samosprávy môžu zabezpečiť [z 56. výzvy v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia](#). „V spolupráci s profesionálnym projekčným tímom, ktorý má dlhoročné skúsenosti z oblasti odpadového hospodárstva, tak môžu získať zariadenie, v ktorom môže byť zhodnotený bioodpad od obyvateľov i verejnej zelene,“ vysvetľuje Martina Gaislová z portálu menejodpadu.sk

Samosprávy sa aktuálne môžu uchádzať o **30,5 milióna eur**, pričom z vlastných zdrojov uhradia iba päť percent z celkových nákladov. Žiadosti je potrebné podať **do 2. mája**. „Samosprávy však musia počítať s tým, že vybudovanie kompostárne na „zelenej lúke“ trvá určitý čas. Preto by s podaním žiadosti nemali dlho čakať, aby mohli všetky náklady na jej vybudovanie včas vykladať,“ dopĺňa Martina Gaislová.

Na čo myslieť pri budovaní novej kompostárne

Už pri samotnom dizajne je potrebné vopred analyzovať množstvo a druhy odpadov, ktoré sa budú zhodnocovať. Zároveň netreba zabudnúť ani na vhodnú infraštruktúru zberu a informovanie občanov, ako bude triedenie bioodpadu prebiehať. Súčasťou rozhodnutia samosprávy o vybudovaní novej kompostárne sú dobrý realizačný projekt, informácie o vhodnom pozemku, otázky súvisiace s hygienizáciou bioodpadu, či zodpovedajúce

technológie. Aby bol výsledný produkt, teda kompost, vhodný na užívanie, mali by sa mestá a obce poradiť s odborníkmi. Tí im vysvetlia a nastaví logistiku zberu odpadu, ako aj správny priebeh procesu kompostovania.

Pred samotnou výstavbou priemyselnej kompostárne je nevyhnutné **pripraviť projekt**, ktorý bude spĺňať všetky požiadavky a parametre. „Nestane sa tak, že počas prevádzky samospráva zistí, že na manipulačných plochách sa napríklad zabudlo na potrebný priestor pre otočenie traktora alebo že základky, na ktorých postupne vzniká kompost, musia byť zavlažované mestskou vodou. Pri výbere **pozemku** je dôležité posúdiť jeho sklon, úhrn zrážok alebo smer vetra. Následne môžu odborníci navrhnúť optimálne toky odpadov a tiež obslužné úkony tak, aby sa minimalizovali nároky na pracovné hodiny a prejazdy,“ hovorí Martina Gaislová.

Keďže kompostárne môžu byť vybudované aj blízko obydľí, je dôležité zvoliť vhodnú technológiu na eliminovanie zápachových emisií, ktoré by obťažovali obyvateľov. Súčasťou zariadenia by mala byť aj kompatibilná **strojová technika**, ktorá musí spĺňať špecifické požiadavky pre kompostovanie. Iba tak sa zabezpečí správny priebeh celého procesu. Projekčný tím vie správne nastaviť vyvážený pomer jednotlivých druhov biologicky rozložiteľného odpadu, automatizované riadenie procesov a meranie teploty v základke bez potreby dennej obsluhy na prevádzke. Aby bola kapacita novej kompostárne správne vyťažená, špecialisti nastaví aj vhodný **system zberu**. Do praxe sa tak uvedú iba také opatrenia, ktoré maximalizujú triedenie bioodpadov. Zvyšuje sa tým miera triedenia a znižujú sa náklady na skládkovanie zmesového komunálneho odpadu.

Aj keď sa môže zdať, že požiadavky na vybudovanie kompostárne sú zložité, s využitím verejných zdrojov na ich výstavbu a praktických skúseností odborníkov to nie je nespĺniteľná úloha. Výsledkom spracovania bioodpadu v koncovom obecnom zariadení sú krajšie a čistejšie životné prostredie, spokojní občania a kvalitné hnojivo.

Kontakt

Tomáš Halán
pr@menejodpadu.sk
mobil: 0911 396 462